

Sukces ma smak czekolady – jak spełniać swoje marzenia?

Scenariusz lekcji wychowawczej

Opracowała: Emilia Żuber

Scenariusz powstał na podstawie filmu *Prezent* (tytuł oryginalny: *The Chocolate Soldier*), reż. Jackson Smith (2017), USA, 12 min, wiek: 9+. Bezpłatny dostęp do filmu po zalogowaniu na platformie: <https://laboratoriumfilmowe.pl>.

OPIS FILMU:

Główną bohaterką filmu jest Maria, młoda Niemka. Jej rodzina mieszka na okupowanym terenie. W pobliżu domu stacjonują amerykańscy żołnierze, którzy postrzegani są przez członków rodziny dziewczynki jako zagrożenie. Maria, wbrew zakazom matki, nawiązuje kontakt z jednym z żołnierzy, który w pewnym momencie pomaga jej w realizacji marzenia (źródło: <https://laboratoriumfilmowe.pl>).

DODATKOWE INFORMACJE:

Akcja filmu rozgrywa się w 1945 r., w czasie II wojny światowej. Historię przedstawiono z nietypowej perspektywy, ponieważ to rodzina Marii – cywile niemieccy niezaangażowani w konflikt – pokazana jest jako grupa osób, która doświadcza piekła wojny. W ich odczuciu zagrożeniem są amerykańscy żołnierze stacjonujący w pobliżu. Film jest oparty na prawdziwej historii Marii Rogalski i Corneliusa O’Sullivana, którym udało się przeżyć wojnę i spotkać po wielu latach. Szczegóły tej historii zostały przedstawione w napisach końcowych filmu.

GRUPA WIEKOWA:

uczniowie klas IV–VII szkoły podstawowej

CELE OGÓLNE:

- zapoznanie uczniów z filmem *Prezent* (*The Chocolate Soldier*) w reż. J. Smitha,
- dostrzeganie wartości marzeń w życiu człowieka,
- uświadomienie działań, które trzeba podejmować, by osiągać swoje cele,
- rozwijanie zachowań prospołecznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- świadomie i krytycznie odbiera dzieło filmowe,
- dokonuje oceny postaw bohaterów filmowych,
- wskazuje cechy umożliwiające lub utrudniające osiągnięcie postawionych celów,

- ma świadomość, jak ważna jest pozytywna determinacja w dążeniu do celu,
- zyskuje świadomość tego, jakie kroki należy podejmować, by realizować indywidualne cele.

FORMY PRACY:

- grupowa,
- indywidualna.

METODY PRACY:

- projekcja filmu,
- dyskusja,
- burza mózgów.

MATERIAŁY:

- komputer z dostępem do internetu,
- podczas zajęć online również aplikacja Teams (do udostępnienia filmu),
- karta pracy – notatka wizualna,
- konto nauczyciela na bezpłatnej platformie <https://laboratoriumfilmowe.pl>.

PRZEBIEG LEKCJI:

Przed projekcją

Marzenia w życiu są bardzo ważne, ponieważ rozwijają wyobraźnię, motywują do działania, dodają wiary itp. Warto pokazać uczniom, że marzenia są potrzebne i sami mamy wpływ na ich realizację. Osiąganie wymarzonego celu nie zawsze jest łatwe, zdarza się, że sukces wymaga pomysłu, wysiłku i wytrwałości. Wytrwałość to cecha indywidualna każdego z nas, niektórzy mają jej więcej, inni mniej. Pojawiające się przeszkody weryfikują stopień wytrwałości. Jedni konsekwentnie dążą do celu, a inni rezygnują. Pozytywne nastawienie może wzmacniać nas w działaniu i pomóc w realizacji zamierzenia. Przykładem takiej determinacji i wytrwałości w dążeniu do celu jest bohaterka filmu pt. *Prezent*, która nauczyła się kilku zdań w języku obcym, żeby spełnić swoje marzenie.

Zadanie 1

Nauczyciel informuje uczniów, że na lekcji obejrzą wspólnie film pt. *Prezent* w reżyserii Jacksona Smitha. Zadaje uczniom pytanie, z czym kojarzy im się słowo „prezent” – każdy odpowiada jednym słowem. Nauczyciel może zapisać hasła podane przez uczniów na tablicy tradycyjnej, a podczas zajęć online na tablicy wirtualnej lub udostępnić link do aplikacji Answergarden (<https://answergarden.ch> – nie wymaga logowania, należy często odświeżać stronę, by zaktualizować zapisy). Link będzie już zawierał pytanie „Z czym kojarzy Ci się słowo «prezent»?”. Nauczyciel udostępnia je w oknie aplikacji Teams (widok strony

internetowej). W ten sposób wszyscy mogą śledzić podawane odpowiedzi. W pracy stacjonarnej nauczyciel może wydrukować dla uczniów kartę pracy – notatkę wizualną. Praca z aplikacją lub notatką wizualną ma na celu skupienie uwagi i wzbudzenie jeszcze większego zaciekawienia filmem.

Czas: 3–5 minut.

Projekcja

Po wykonaniu zadania następuje projekcja filmu (można pobrać go z platformy i umieścić w zakładce Pliki w aplikacji Teams, aby każdy uczeń mógł go w tym samym momencie odtworzyć na własnym komputerze. Warto poprosić uczniów, by wcześniej pobrali plik z filmem na swoje komputery). Udostępnianie filmu z przeglądarki nauczyciela i oglądanie go wspólnie z uczniami z tego źródła może wiązać się problemami technicznymi.

Po projekcji

Zadanie 2

Po obejrzeniu filmu nauczyciel zadaje uczniom pytanie: „O czym jest film?”. Następnie na zasadzie rundki każdy uczeń odpowiada jednym słowem lub zdaniem, np. „Film opowiada o dziewczynce o imieniu Maria”, „O wojnie, pokazuje żołnierzy/życie rodziny w czasie wojny”, „Opowiada historię dziewczynki, która chciała dostać czekoladę na urodziny”. Pierwsze spostrzeżenia uczniów pokażą nauczycielowi, jak film został zrozumiany, jakie jego aspekty dostrzegli uczniowie, jak go zinterpretowali, jak odczytali kluczowe sceny. Informacje uzyskane od uczniów ułatwią nauczycielowi przekierować ich uwagę na konkretny temat lekcji.

Czas: 5 minut.

Zadanie 3

Następnie nauczyciel dzieli uczniów na cztery grupy. Każda grupa pracuje z jednym pytaniem (wybrane losowo, np. jedna osoba z grupy wybiera liczbę od 1 do 4 lub nauczyciel wskazuje pytanie dla grupy) i udziela odpowiedzi (przykładowe odpowiedzi w nawiasach kwadratowych):

- Jaki prezent na urodziny chce dostać Maria i w jaki sposób chce zrealizować swoje marzenie? [Maria chce dostać czekoladę. Zamierza poprosić o nią amerykańskiego żołnierza, ponieważ widziała, że kiedyś jadł czekoladę].
- Jakie przeszkody napotyka w realizacji swojego marzenia? [Nie zna języka angielskiego; mama nie pozwala jej rozmawiać z żołnierzami.]

- Kto i w jaki sposób pomaga dziewczynce w zdobyciu czekolady? [Anika uczy ją kilku zdań w języku angielskim; żołnierz rozmawia z nią i wręcza jej czekoladę.]
- Jak zareagowały mama Marii i Anika, gdy żołnierz podszedł do dziewczynki i wręczył jej czekoladę? [Mama była najpierw przerażona i chciała ją ratować. W chwili, gdy żołnierz uklęknął i wręczył Marii czekoladę, życząc jej po niemiecku wszystkiego najlepszego z okazji urodzin, mama uspokoiła się i uśmiechnęła. Na koniec przytuliła dziewczynkę. Anika również się uśmiechnęła.]

Czas: 10 minut.

Zadanie 4

Burza mózgów dotycząca odpowiedzi na pytanie: „Jak myślisz, co jest potrzebne, by spełniać swoje marzenia?”. Podczas zajęć zdalnych można ponownie wykorzystać aplikację Answergarden lub poprosić uczniów, by sami zapisali odpowiedzi na tablicy wirtualnej (np. wytrwałość, pomoc innych osób, pomysł, znajomość języków obcych, motywacja, plan, pieniądze, chęci, itp.). Celem pytania jest pobudzenie uczniów do refleksji nad tym, jakie konkretnie umiejętności, działania lub okoliczności pomagają w spełnianiu marzeń. Chodzi o uświadomienie uczniom potrzeby pracy własnej nad realizacją wyznaczonego celu, co wiąże się z wkładanym wysiłkiem i wytrwałością pomimo trudności.

Czas: 4 minuty.

Zadanie 5

Rozmowa z klasą na forum.

Zadanie: Opowiedzcie krok po kroku o tym, jak Maria spełniła swoje marzenie.

Przykładowe odpowiedzi:

- Poprosiła Anikę, by nauczyła ją, jak powiedzieć po angielsku, że jutro ma urodziny i chce dostać czekoladę.
- Ćwiczyła wypowiedź w języku angielskim.
- Obserwowała, kiedy pojawi się żołnierz.
- Odważyła się i podeszła do żołnierza. Powiedziała po angielsku, jaką ma do niego prośbę.
- Kolejnego dnia spełniło się jej marzenie – żołnierz wręczył jej czekoladę.

Czas: 5 minut.

Zadanie 5 jest krótkim podsumowaniem i zebraniem informacji, które pomogą uczniom spojrzeć na zachowanie dziewczynki jak na zaplanowane działanie: Maria chciała otrzymać

na urodziny czekoladę. Znalazła dwie osoby, które pomogły jej osiągnąć cel – wykazała się dużym zaangażowaniem, nauczyła się kilku zdań w języku angielskim, powiedziała żołnierzowi, o czym marzy. Jej konsekwencja w działaniu ma zachęcić uczniów do tego, by zastanowili się, co mogą sami zrobić lub kogo mogą poprosić o pomoc przy osiąganiu własnych celów. To może być zadanie zamykające dyskusję. Jeśli nauczyciel dysponuje jeszcze czasem, może zaproponować dodatkowe zadanie kreatywne i przeprowadzić burzę mózgów.

Zadanie 6

Uczniowie mogą się zastanowić, jak swoje marzenie może spełnić ich rówieśnik Michał, który chce zostać znanym youtuberem. Co może zrobić chłopiec, żeby stać się twórcą rozpoznawalnym w internecie? Czego musi się nauczyć? Kto i jak może mu w tym pomóc? Zadanie można zrealizować ustnie, bez zapisywania odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi: „Michał musi wymyślić temat swojego kanału/ nauczyć nagrywać i montować filmy/ obserwować znanych youtuberów” itp. Zadanie ma na celu rozbudzenie kreatywności uczniów, ich ciekawości i umiejętności tworzenia wizji wykonania zadania.

Film pt. *Prezent* jest jednym z wielu obrazów, które w rękach nauczyciela stają się doskonałymi narzędziami do prowadzenia psychoedukacji, wpływają na rozwój osobowości dzieci i pomagają kształtować pozytywne postawy. Laboratorium filmowe VOD (<https://laboratoriumfilmowe.pl>) to platforma, na której dostępne są unikatowe filmy z odbywającego się w Rzeszowie Międzynarodowego Festiwalu Filmowego dla Dzieci i Młodzieży KinoLUB. Filmy te skierowane są do młodej widowni. Nauczyciele oprócz filmów znajdą tam wiele cennych materiałów, które uatrakcyjnią zajęcia lub warsztaty. Udostępnione filmy oraz dokumenty zawierają wymagane licencje i są ogólnodostępne dla użytkowników. Materiały dotyczące zastosowania filmu jako narzędzia w psychoedukacji są w trakcie opracowywania i wkrótce użytkownicy będą mogli skorzystać z dodatkowych narzędzi pracy.

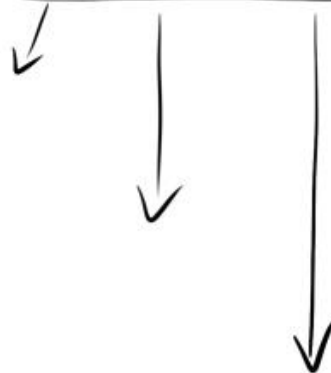
② O CZYM JEST FILM?

"PREZENT"

① SKOJARZENIA

④ CO JEST POTRZEBNE,
BY SPEŁNIĆ WŁASNE
MARZENIE?

⑤ JAK MARIA SPEŁNIŁA
SWOJE MARZENIE?

1.
2.
3.
4.
5.